

Richard Wagner (1813-1883)

TRISTAN UND ISOLDE

Opera o 3 dějstvích z roku 1865

Dirigent

James Levine

Režie

Dieter Dorn

Scéna a kostýmy

Jürgen Rose

Světelný design

Max Keller

České titulky

Zuzana Josková

Osoby a obsazení v pořadí dle výstupů:

Námořníkův hlas **Matthew Plenk**

Isolda **Deborah Voigt**

Brangäna **Michelle DeYoung**

Kurwenal **Eike Wilm Schulte**

Tristan **Robert Dean Smith**

Melot **Stephen Gaertner**

Král Marke **Matti Salminen**

Pastýř **Mark Schowalter**

Kormidelník **James Courtney**

www.metinhd.cz | Věra Drápelová bloguje
o opeře a přenosech z Metropolitní!

The Met
ropolitan
Opera

*Orchestr a sbor Metropolitan Opera New York. Nastudováno
v německém jazyce, v přenosu jsou použity anglické a české
titulky.*

Richard Wagner (1813-1883)

TRISTAN UND ISOLDE

Opera o 3 dějstvích z roku 1865

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Irská princezna Isolda je odvážena na Tristanově lodi do Cornwallu, kde se s ní hodlá oženit Král Marke. Je rozlícena, když jeden z námořníků zpívá popěvek o irské dívce. Její služebná Brangäna se ji pokouší uklidnit. Isolda se vyptává na svůj osud Tristana, ale jeho odpovědi jsou vyhýbavé. Jeho druh Kurwenal hlasitě zesměšňuje irské ženy a zpívá posměšný verš o Moroldovi, Isoldině snoubenci, kterého Tristan zabil, když Morold přijel do Cornwallu a požadoval, aby byl Irsku vzdán hold. Isolda se pokouší ovládnout svůj hněv. Brangäna sděluje, jak za ní po boji s Moroldem přišel přestrojený Tristan, aby mu svou znalostí bylin a kouzel pomohla vyléčit ránu („Wir lachend sie mir Lieder singen“). Isolda Brangäne vysvětluje, jak Tristana poznala, ale její odhodlání pomstít Moroldovu smrt se rozplynulo, když se jí Tristan naléhavě zadíval do očí. Teď trpce lituje svého zaváhání a přeje si, aby byli oba mrtví - on i ona sama. Brangäna jí připomíná, že stát se královou manželkou není potupa, a Tristan pouze plní rozkazy. Isolda trvá na tom, že jeho chování je důkazem nedostatečné lásky, a nakazuje Brangäne připravit elixír smrti. Výkřiky z přídi lodi oznamují blízkost pevniny a Kurwenal ženám sděluje, aby se připravily

na vylodění. Isolda trvá na tom, že s Tristanem nepůjde, dokud se jí neomluví. Ten přichází a chová se k ní s chladnou zdvořilostí („Herr Tristan trete nah“). Když mu oznamuje svůj požadavek odškodnění za Moroldovu smrt, Tristan jí podá svůj meč; Isolda ho však nezabije. Nabízí mu příměří, které mají stvrdit přípitkem. Tristan pochopí, že je chce oba otrávit, ale přesto nápoj vypije. V očekávání smrti si vymění dlouhý pohled plný lásky a padnou si do náručí. Do volání námořníků ohlašujícího příjezd do Cornwallu Brangäna přiznává, že ve skutečnosti namíchala nápoj lásky.

DRUHÉ DĚJSTVÍ

V zahradě u Markova hradu je slyšet vzdálené troubení rohů oznamující králův odjezd na lov. Isolda netrpělivě očekává schůzku s Tristanem. Brangäna jí varuje před špehy, obzvláště před Melotem, závistivým rytířem, který prý Tristana sleduje. Isolda odvětví, že Melot je Tristanův přítel a Brangänu pošle hlídat. Když se objeví Tristan, vášnivě se s ním vítá. Vzdávají díky tmě, která zapudí všechnu faleš a ujišťují jeden druhého, jak bezpečně se cítí v náruči noci („O sink hernieder, Nach der Liebe“). Z dálky je varuje Brangänin hlas: král a jeho družina se vrátili, v čele s Melotem, který milence

udal. Marke pohnutým a rozrušeným hlasem prohlašuje, že to byl Tristan, kdo ho přiměl k sňatku a získání nevěsty. Nechápe, jak ho někdo jemu tolik drahý může takto zneuctít („Tatest Du's wirklich?“). Tristan neodpovídá. Zeptá se Isoldy, jestli ho bude následovat do náruče smrti. Ta přijímá, Melot na Tristana zaútočí, a ten raněn padá do Kurwenalovy náruče.

TŘETÍ DĚJSTVÍ

Smrtelně raněný Tristan leží u svého hradu Kareol, kde o něj pečuje Kurwenal. Přichází pastýř a ptá se na svého pána. Kurwenal říká, že Tristana může zachránit pouze Isoldino magické umění. Pastýř je přichystaný zahrát na svou flétnu veselou píseň, jakmile uvidí, že se blíží loď. Blouznivý Tristan si představuje, jak se pod rouškou noci vrací k Isoldě. Děkuje Kurwenalovi za jeho věrnost. Poté má vidinu blížící se Isoldiny lodi, ale pastýřova smutná píseň sděluje, že moře je stále prázdné. Tristan si vzpomíná, že tuto melodii slýchal v dětství. Připomene mu souboj s Moroldem a přeje si, aby ho tehdy Isoldin nápoj býval raději zabil. Pastýřova píseň konečně zazní zvesela. Tristan se zvedne z lůžka, v narůstajícím rozrušení si strhá obvazy a nechá krváčet ránu. Přichází Isolda, Tristan jí padá do

náruče a umírá. Když pastýř ohlásí, že připlouvá další loď, Kurwenal se dovtípí, že připlouvají Marke a Melot, a zatarasí bránu. Brangänin hlas se ho zvenčí snaží uklidnit, ale Kurwenal neslyší, probodne Melota a v zápětí je sám zabit královými vojáky. Krále při pohledu na mrtvého Tristana ochromí smutek. Brangäna zatím Isoldě vysvětluje, že král přijel, aby milencům odpustil. Isolda jí už neslyší a s vidinou následování Tristana na onen svět („Mild und leise“) umírá.

Délka představení	5 hod. 15 min
Počet přestávek	2
I. dějství	1 h 26 min
Přestávka	29 min
II. dějství	1 h 21 min
Přestávka	29 min
III. dějství	1 h 30 min